

TURİZMİN NERESİNDEYİZ?

Doç. Dr. Muzaffer M.EVİRGEN
Hacettepe Üniversitesi

ABSTRACT

WHERE ARE WE IN TOURISM

Muzaffer EVİRGEN, Associate Professor
Hacettepe University, Ankara

The most important thing in tourism industry is a healthy and good environment. An unhealthy picture, including tourism, effects the development negatively on a lot of sectors.

Turkey, with its unequalled shore strip, beaches, lakes, caves, volcanoes, ecosystems, national parks, history and cultural riches, has a great tourist potential and attraction. When this potential is used greedily, destructively, and from the angle of a future without any protective principles, there will most likely be a decrease in the number of tourists coming to our country in the next three to five years.

1989 yılı verilerine göre 155 bin belgeli yatak ve 10 bin yat yatağımız var. 1000 civarında da belgeli seyahat acentesi bulunuyor ülkemizde. Geçen yıl 4.5 milyon turist ziyaret etmiş ve 2.5 milyar dolar gelir kazanmışız. 6-7 yıl öncesi rakamlarla karşılaştırıldığında oldukça hızlı yükselen bir grafiği var turizm sektörümüzün. 2.5 milyar dolar ile tüm ihracattaki payı da % 20'lere çıkıyor.

Yeni bir turizm sezonuna girerken Türk Turizm'inin karşısındaki tüm sorunlardan söz etmeyeceğiz. Bu konular zaman zaman turizm uzmanlarınca ele alınıyor ve alınmalıdır da. Biz daha çok turizm için vazgeçilmez bir kaynak olan çevre konusunda turizm-çevre ilişkilerine değinmek istiyoruz.

Turizm olayında sağlıklı ve iyi bir çevre önşarttır. Sağlıksız bir tablo, turizm dahil, pek çok sektörün gelişmesini olumsuz etkiler. Eşsiz sahil bandı, kumsalları, gölleri, dağları, mağaraları, volkanları, eko-sistemleri, milli parkları, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle Türkiye, çok büyük bir turizm potansiyeline ve cazibesine sahiptir. Bu potansiyelin kullanılması oburca, yok edici ve gelecek açısından da korunma ilkeleri olmaksızın ele alındığında, çok değil 3-5 yıl sonra, ülkemize gelen turist sayılarında önemli azalmalar olabilir.

Geçtiğimiz günlerde Super Channel'da, Financial Times-TV saatinde turizmde İspanya'nın yaşadığı gerileme ve yanlışları konuşuldu. Seyahat ve turizm yazarı Angus Mitchell bu konuda az önce de değindiğimiz yanlışları sıraladıktan sonra İspanya'nın bu durumuna karşın Akdeniz'de iki ülkenin, Fas ve Türkiye'nin önemli turizm alternatiflerini oluşturduğunu ve hızla geliştiğini işaret ediyordu. Bu görüş karşısında önce memnun olmak ve sonra çok ciddi düşünmek durumundayız. Akdeniz havzasında turizm gelişmesini tamamlayan başta İspanya ve İtalya olmak üzere Fransa, Yugoslavya ve Yunanistan'ın çeşitli yanlışları olmuştur. Betonlaşma, tabii dokunun bozulması, sadece sahil turizmine yoğunluk kayması, fiyat tesbiti, altyapı sorunları gibi çeşitli olaylar bu ülkelerdeki turizm cazibesini giderek artan bir şekilde negatif etkilemiştir. İspanya için otoritelerin tavsiyelerinin başında, kültürel ve sosyal parametrelerin yoğun olduğu sahil dışı turizmin canlandırılması gelmektedir.

Artık günümüzde, hızla değişen ve gelişen bir dünyada turizmde klasik yaklaşımlarla bugün ve yarın için etkinlik yaratabilmek, ilerleyebilmek

kolay değildir.

Turizm olayında sağlıklı ve iyi bir çevre önşarttır. Sağlıksız bir tablo, turizm dahil, pekçok sektörün gelişmesini olumsuz etkiler. Eşsiz sahil bandı, kumsalları, gölleri, dağları, mağaraları, volkanları, eko-sistemleri, milli parkları, tarihi ve kültürel zenginlikleriyle Türkiye çok büyük bir turizm potansiyeline ve cazibesine sahiptir. Bu potansiyelin kullanılması oburca, yokedici ve gelecek açısından da korunma ilkeleri olmaksızın ele alındığında, çok değil 3-5 yıl sonra, ülkemize gelen turist sayılarında önemli azalmalar olabilir.

Bu konuyla ilgili aklımıza gelen bazı soruları şöyle sıralayabiliriz.

Turizm yörelerimizde yaşanan önemli çevre sorunları nelerdir ve bunlara hangi vadede ciddi çözümler planlanmaktadır?

- * Tarihi ve kültürel çevrenin tahribi, yok edil-

mesi ve kültür varlıklarının yurtdışına kaçırılmasının önlenmesi için mevcut önlemlere ilave olarak neler yapmak lazımdır?

- * Turizmi kemiren ikinci konut olayını özellikle Ege ve Akdeniz için yüksek vergilendirme ve imar yasağı ile durdurabilir miyiz?

- * Eko-turizm konusunda neler planlanmaktadır?

- * Kapadokya, giderek gecekondulaşan arabesk görüntüsü ve hızlı erozyon sebebiyle gelecekte kataloglarda mı yaşayacaktır?

- * Kemer'de yapılan ve proje tadilatlarıyla kapasite artışı olan otellerin ortak arıtma sistemlerinin yeterliliği ne durumdadır?

- * Turizm için alternatifler ele alınırken golf-turizminin gerçekten ilk düşünülebilecek konu olması doğru mudur?

- * Bütün bu öncelikli konuların yanı sıra en önemli noktalardan biri olarak da çevre gibi çok disiplinli bir konu olan turizmin de diğer konularla ilişkili bir şekilde koordineli olarak ele alınması gerekmez mi?

Türkiye'nin önünde böylesi örnekler varken yapılacak planların ve atılacak adımların çok daha dikkatli olması zorunluluğu açık değil mi?

Henüz yolun başındayız. Ama pek çok sorunu çözmek ve bu disiplinleri korumak durumunda ve zorundayız. Yoksa, yakın vadede ne turizm kalır ne de turist gelir, kaybolmuş bir çevreye!